

De school van vroeger

Dag kinderen van de basisschool. Ik las laatst in de schoolkrant hoe het bij jullie op school gaat. Jullie hebben een hele gezellige school. Bij mij op school vroeger ging het heel anders. Ik zal jullie een paar dingen vertellen over de school van vroeger.

Vroeger hadden wij geen pennen en schriften. Wij schreven toen met een griffel op een lei. Een lei was gemaakt van een bepaald soort steen. Er zat een lijst omheen. De griffel was een soort krijtje. Ieder kind had een eigen lei, griffel en sponzendoos. In die doos zat een vochtig sponsje. Daarmee kon je fouten wegvegen of je lei schoon vegen als hij vol was.

Later kwamen er ook wel schriften en kroontjespennen. In elke schoolbank zat een potje met inkt. Over het potje zat een schuifje. Als je niet aan het schrijven was moest dat dicht. Iedereen had ook een inktlap. Daaraan veegde je de kroontjespen af als je klaar was.

De meisjes kregen in die tijd andere lessen dan de jongens. Zij leerden breien en naaien. Als je acht jaar was moest je een sok kunnen breien en gaten kunnen stoppen. Jongens hadden vaker gym, dit gebeurde op het schoolplein want een gymzaal was er toen nog niet.

In de klas hadden we ook geen verwarming. Er stond een kachel in de klas waar kolen in werden gestookt. Ik ging vroeger samen met een paar andere jongens wat eerder naar school om de kachel te vullen of om het as weg te brengen. Daarvoor kregen wij dan een paar centen per dag.

Vroeger had je een armenschool en een burgerschool. Kinderen van rijke ouders gingen naar de burgerschool en de arme kinderen gingen naar de armenschool. Die was gratis. Voor de burgerschool moest je schoolgeld betalen.

Vroeger zaten de kinderen met z'n vieren naast elkaar in banken en je kon de tafels niet verplaatsen. Als je straf kreeg, moest je een bord voor waarop ezel stond geschreven of ezelsoren op en dan in de hoek van de klas gaan staan. Ook waren de ramen heel hoog, naar buiten kijken kon haast niet. Wel moesten wij altijd heel netjes zitten met onze armen over elkaar, voeten naast elkaar en de rug recht.

Wij kregen wel dezelfde lessen op school als jullie nu. Maar het gebeurde wel op een andere manier. Lezen gebeurde altijd hardop en klassikaal. Als je goed was mocht je niet verder lezen, want dan kreeg je straf. Er waren ook niet zoveel boeken, zoals er nu zijn. Dus werden de boeken vaak nog een keer gelezen. Ook waren de verhalen minder leuk dan nu. We leerden lezen met de leesplank ?Aap, noot mies.?

Schrijven was vroeger veel belangrijker dan nu, iedereen moest zijn pen op dezelfde manier vasthouden. Vaak werd er aan schoon schrijven gedaan. Dan moesten we met onze vinger in de lucht gaan schrijven.

Het dik en dun schrijven vond mijn vrouw altijd zo leuk om te doen. Dan moesten we een dun lijntje op en een dik lijntje neer schrijven. Dat was nog best moeilijk. Met rekenen moesten wij altijd heel veel rijtjes met geldsommen maken, koopmansrekenen noemden ze dat. Verder moesten we altijd alle tafels uit ons hoofd kennen. Zo gingen er nog veel meer dingen anders dan nu bij jullie op school. Jullie kunnen altijd nog naar het schoolmuseum in Rotterdam komen om alle dingen in het echt mee te maken.

Groeten Opa Leo.

te Rotterdam: Zie www.onderwijsmuseum.nl

15443